

Interview: SUPERFLEX

“Vi tror ikke på paroler, men kunsten kan være med til at flytte vores tankegange”.

Kunstnergruppen SUPERFLEX er under Art Week aktuel med en dystopisk udstilling i Cisternerne. Vi har talt med Jakob Fenger fra SUPERFLEX om udstillingen, om nye kunstnerroller og om gruppens mangeårige arbejde inden- og udenfor kunstens institutioner. Og ikke mindst om kunsten kan gøre en forskel.

Af Ole Bak Jakobsen

Superflex. Fra venstre Bjørnstjerne, Jacob Fenger og Rasmus Nielsen. Foto: Jan Søndergaard

“I starten fik vi henvendelser fra folk, der skulle have lavet tagbelægning eller altaner”, fortæller Jakob Fenger fra SUPERFLEX, da vi indleder vores samtale om kunstnergruppens mangesidede virke gennem mere end 25 år.

Allerede i 1996 med det nu ikoniske biogasprojekt, *Supergas*, udstak SUPERFLEX en radikal kurs for, hvad et kunstnerisk virke også kan være. Her arbejdede gruppen sammen med ingeniører om at udvikle en simpel transportabel biogasenhed til brug for folk blandt andet i landdistrikterne i Afrika.

Siden har SUPERFLEX med eksempelvis en sodavandsproduktion i Brasilien *Guaraná Power* (2003), kopiproduktion af PH lamper i Asien *PH5 Lamp* (2002), eller *Superkilen* (2011), en orkestreringen af en bypark ved et såkaldt udsat boligområde på Nørrebro i København, markeret sig som en af de mest nyskabende og gennemslagskraftige aktører i nyere dansk kunsthistorie.

Med en kunstnerisk strategi, der ikke blot holder sig indenfor kunstmuseernes trygge og privilegerede mure insisterer SUPERFLEX på at blande blod med virkeligheden, forretningsmodellerne, den politiske aktivisme og udfordringerne af ophavsretten.

Salg af sodavanden Guaraná Power på Venedig Biennalen, 2003. Foto: Superflex

Som et band

SUPERFLEX består foruden Jakob Fenger af Bjørnstjerne Christiansen og Rasmus Nielsen, og helt fra begyndelsen har trioeren været optaget af de dynamikker, som fungerer i erhvervslivet, i firmaer der brander sig med navn, logo og farvekoder. Og ja, SUPERFLEX er helt bevidst netop også et brand:

“Med navnet SUPERFLEX ville vi manifestere den kollektive arbejdsproces. Det var en fælles identitet, og det kommunikerede både indenfor og udenfor kunstens sædvanlige rum. Navnet lugter lidt af firma, og det var sikkert derfor, vi blev kontaktet af folk, der skulle have alt muligt forskelligt fikset. Det var vi pøstolte af”, beretter Jakob Fenger, og fortsætter:

“Kunstverdenen er ekstremt gammeldags. Det er stadig sådan, at det at arbejde kollektivt er ualmindeligt. Man har stadigvæk forestillingen om det enkelte geni, der får de store tanker, men der findes ingen andre faglige miljøer, hvor man tænker, at der er én enkelt person, der skaber tingene. Vi er tre mennesker, der arbejder sammen, og som stadigvæk er i stand til at blive inspireret af hinanden og kan dele ting, så det giver kunstnerisk

mening. Det er som et band, hvor man har brug for forskellige komponenter for at få det til at fungere.”

Oversvømmelse

Under Art Week er SUPERFLEX aktuel med udstillingen *It is not the end of the world* i Cisternerne i Søndermarken på Frederiksberg. Udstillingens hovedgreb er, at SUPERFLEX har oversvømmet det tidligere vandreservoir med 15 cm vand, så publikum skal træde lidt ud af dagligdagstilstanden ved at iføre sig gummistøvler og vade gennem de særegne rum. Det er et dystopisk scenarie.

“Som mennesker kan vi godt sætte os ind i, at der sker nogle store klimaændringer, der potentielt kan betyde, at jorden kommer til at ændre sig radikalt, men vi er måske ikke klar til at ændre de måder, vi lever på, og de måder vi har indrettet os på”, forklarer Jakob Fenger. “Lige nu kan menneskeheden godt forestille sig, at jorden går under, men der er ikke nogen, der snakker om, at den globale kapitalisme skal ændres, selvom den er den største del af problemet”.

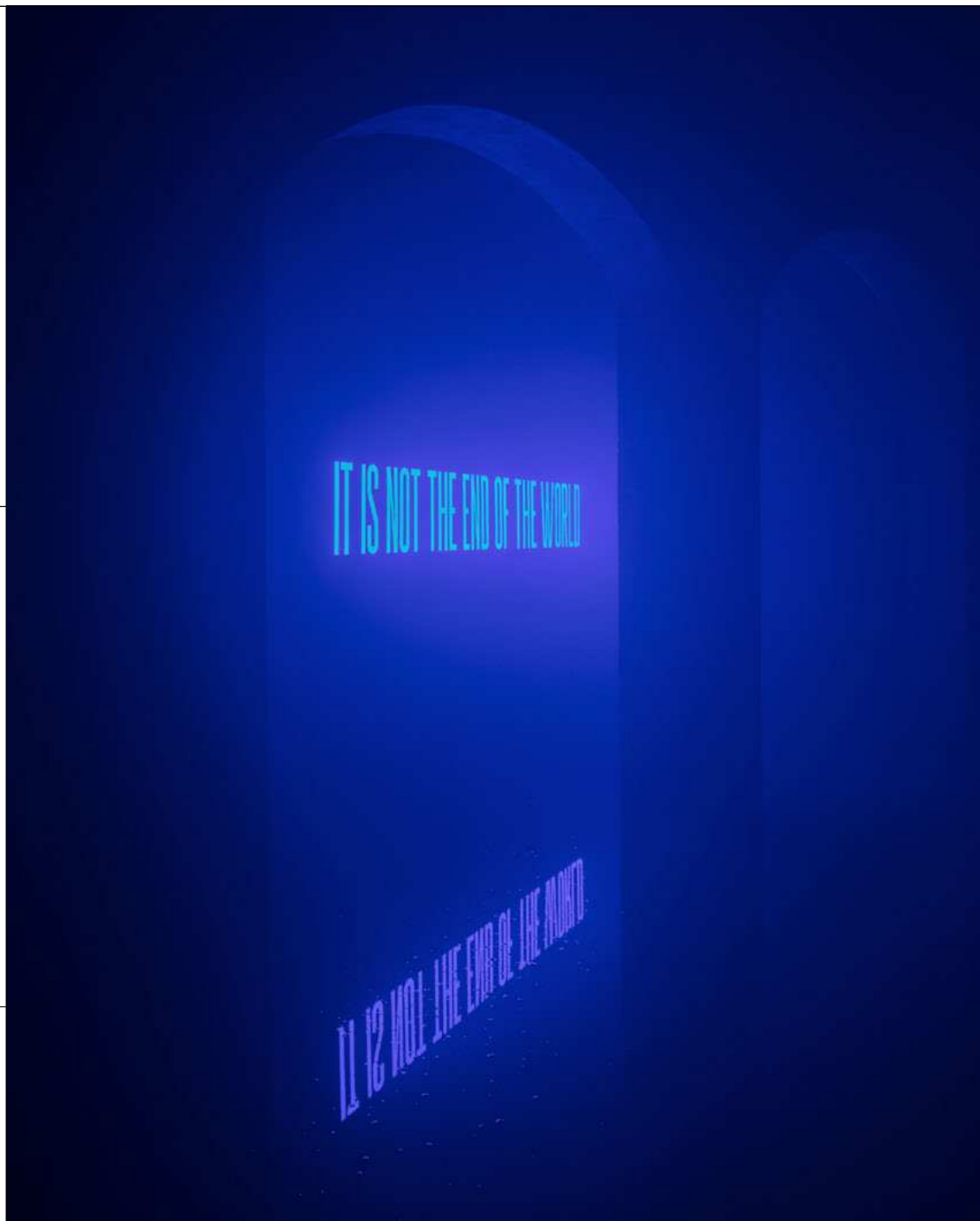
Midt i rummet har kunstnerne placeret en oversvømmet bygning med nøjagtige kopier af toiletterne i sekretariatet, der hører til

United Nations Framework Convention on Climate Change (UNFCCC) i Bonn. Det er i det sekretariat, at man tilretter de dokumenter, som senere bliver til de klimaaftaler, der skal stemmes om i FN (f.eks. Parisaftalen) – en proces, der allerede på dette niveau er præget af kompromisser under hensyntagen til alskens – især økonomiske – interesser. Her handler det ikke så meget om, hvad der skal gøres, som hvad det er muligt at forestille sig, man kan blive enige om.

“Det er disse toiletter, vi vælger at oversvømme. De fremstår som et portræt af menneskelig konsumerisme og global konflikt, hvor vi bliver nødt til at reagere på de skader, som det allerede har forårsaget”, forklarer Fenger.

Jorden er ved at slå op med mennesket

Rammen for udstillingens fortælling er udsagnet ‘It is not the end of the world’, der står bøjet i blå neon i den bageste del af Cisternerne. Det er selvfølgelig en ‘light’ måde at forholde sig til situationen på, erkender Fenger, men som han siger: “Udstillingen insisterer på at se tingene – ikke fra menneskenes synsvinkel – men fra jordens perspektiv”.

Superflex: It Is Not The End Of The World. Cisternerne. Foto: Torben Eskerod.

“Hvis man ser tingene fra jordens perspektiv, så er den vant til, at der sker kæmpestore forandringer, hvor nogle arter ikke noget problem med det, den har ikke nogen følelser i forhold til det. Så går der måske bare 50 millioner år, og så kan der igen komme nogle nye to- eller trebenende væsner, som laver rav i den”.

“Vores udgangspunkt indtager en mere eksistentiel vinkel. Vi forsøger faktisk at forholde os lidt mere neutralt, selvom jeg godt er klar over, at man kan læse værket som et klimapolitisk statement. Alt, hvad der er fremme i medierne, handler om mennesket, og hvordan mennesket er påvirket af klimaforandringerne, og det, mener jeg, er et meget snæversynet perspektiv. Måske skal mennesket lade være med at være så selvoptaget og være mere optaget af, hvordan vi lever sammen med de andre arter på planeten. Jeg tror, der er behov for et andet perspektiv på, hvordan vi ser på de her ting”.

Lydbilledet i udstillingen er en forvrænget udgave af Justin Timberlakes *Cry Me a River* – en break-up sang – og måske er klimaforandringerne som for eksempel vandstandstigninger i havene. I en række projekter arbejder kunstnerne eksempelvis sammen med havbiologer og designere på at udvikle byggematerialer og arkitektur, der er forberedt til at kunne oversvømmes og danne hjemsted for andre arter. Sådan pendulerer gruppen mellem mere rene udstillinger og projekter, der rækker ud over den snævre kunstverden.

Vi føler os som en del af et samfund

Udstillingen i Cisternerne hænger sammen med, at kunstnergruppen er optaget af aktuelle klimaproblematikker, bl.a. vandstandstigninger i havene. I en række projekter arbejder kunstnerne eksempelvis sammen med havbiologer og designere på at udvikle byggematerialer og arkitektur, der er forberedt til at kunne oversvømmes og danne hjemsted for andre arter. Sådan pendulerer gruppen mellem mere rene udstillinger og projekter, der rækker ud over den snævre kunstverden.

“Vores praksis bærer præg af, at vi har en interesse for, hvad der foregår i

virkeligheden, forklarer Jakob Fenger. “De ting vi laver, er ikke ren abstraktion. De er altid bundet til en virkelighed. På den måde har vi altid ageret i forhold til, hvad der foregår rundt om os. Som kunstnere føler vi os meget som en del af et samfund”.

Det er fint nok at være på et museum - men det er ikke nok. SUPERFLEX kalder derfor sine kunstværker for *tools* – redskaber. I det forhold ligger der, at kunsten kan bruges til noget. At den kan bidrage med noget i forhold til samfundet.

“Vores interesse for kopivirksomhed bygger på en erkendelse af, at vi som mennesker arbejder kollektivt, ikke kun i nuet men også på tværs af generationer. Vi er i dag i besiddelse af en viden, som vi har fået overdraget fra andre, og kunsten er også en del af denne deling”.

“På samme måde er vi interesseret i distribution af ideer – altså selve ideen om, at kunst kan træde ind i forskellige sammenhænge”, forklarer Jakob Fenger og nævner i den forbindelse sodavandsprojektet *Guaraná Power* som eksempel. I 2003 indledte SUPERFLEX et samarbejde med brasilianske bønder om at producere en fairtrade sodavand som reaktion på, at multinationale selskabers monopol havde drevet prisen for guaraná-frø, råvaren i sodavanden, ned til et minimum.

“*Guaraná Power* findes som værk i flere store kunstsamlinger rundt om i verden, men det var også ‘bare’ en sodavand. Og du kunne drikke den af forskellige årsager. Fordi du kunne lide den, eller fordi du synes, du ved at drikke den ydede modstand mod multinationale karteller.”

“Vi kan rigtig godt lide, at objekter har den slags liv. Der findes utrolig mange virkelig gode kunstværker, der står i kældre eller på lagre og faktisk ikke er tilgængelige. For os er det vigtigt, at vi er en del af samfundet, at de ting, vi laver, er en del af en virkelighed udenfor kunstens rum – en virkelighed, som vi mennesker har indflydelse på. Vi leder altid efter måder, vi kan få tingene distribueret ud på en anden måde end blot den klassiske galleri-museumsvej, som vi jo selvfølgelig også bruger”.

“Vi føler en stor lyst og pligt til at være deltagende på andre måder end bare ved at være på et museum eller et galleri. Det er fint nok at være der – men det er ikke nok. Det er vigtigt for os, at vi laver kunstværker, som både fungerer i museumssystemet og i hverdagslivet, og at folk forholder sig til dem og bruger dem på meget forskellige måder. Det er faktisk noget af det, man kan som kunstner: at operere i ekstremt forskellige sammenhænge”.

Politisk kunst?

Nogen vil jo hævde, at kunst og politik korrupperer hinanden. At al politisk kunst er dårlig kunst, og at den politiske protest omvendt mister bid og retning, hvis den ikklædes æstetiske former?

“SUPERFLEX er ofte blevet beskrevet som ‘politisk kunst’. Vi arbejder jo med æstetik, form og fortællinger. Om det nytter eller har en politisk virkning, det er en trossag. Og der tror vi jo på, at det at arbejde med æstetik, form og fortællinger har en indflydelse eller gør noget. Vi oplever i hvert fald, at folk responderer på det. Det er på den måde kunsten har en rolle i samfundet”.

“Kunsten som en parole for et specifikt politisk budskab ender sjældent godt. Vores filmværk *Flooded McDonald’s*, hvor en replika af en McDonald’s restaurant oversvømmes, er selvfølgelig i en del udstillinger om klima, men næsten lige så ofte i udstillinger om kapitalisme og konsumerisme. Det er ofte sammenhængen, som definerer, hvordan kunsten er eller kan være politisk. Men der findes jo rigtig mange eksempler på meget politiske værker – som samtidig er meget poetiske. Den tyske billedkunstner Hans Haacke er et eksempel på, hvordan politik og poetik kan gå op i en højere enhed”.

“På den måde kan form og politik jo spille enormt godt sammen”, mener Jakob Fenger, og peger på, at SUPERFLEX-værket *Superkilen* måske også kan forstås politisk. Beboerne i området omkring byparken Superkilen kommer fra mere end 50 lande, og SUPERFLEX’erne bad dem om at udpege byobjekter fra deres hjemlande, som derefter blev hentet og installeret i parken.

“*Superkilen* er jo på en måde bare en skør samling af objekter, som man kan elske eller hade. Men det er jo også et statement om et område i byen, som har fået en bestemt etikette som noget dårligt, voldeligt, farligt og problematisk. For os er det interessant at tage den historie op, vende den om, og gennem form at vise, hvem det er, der bor her”.

“Kunsten skaber et andet rum, men det er jo svært at være dogmatisk omkring det – også når man snakker om det. Hver gang du etablerer en modstand eller en forskel, så kan du sige, at det er politisk, men normalt når man taler om at være “en politisk kunstner”, så bliver det opfattet

meget bombastisk. SUPERFLEX har aldrig nogensinde haft en ideologi eller et manifest. Kunst fungerer ikke som politik, men kunst er stadigvæk med til at rykke ting og flytte tankegange.

“Så på den måde kan man sige, at kunsten indirekte er politisk”, slutter Jakob Fenger.

Superkilen, 2012. Foto: Torben Eskerod

Guides - Kan kunst gøre en forskel?

Har du fået blod på tanden efter mere kunst, politik og aktivisme? Her er tre andre bud på kunstoplevelser under Art Week, der angriber dagsordener og går i kødet på de aktuelle emner.

SUPERFLEX: WAKE UP CALL MED SUPERFLEX CISTERNERNE

Stå tidligt op, træk i gummistøvlerne og kom med på guidet opdagelsesrejse ind i en mørk fremtid med udstillingen *It is not the end of the world*. En oversvømmelse har fundet sted, forfaldet er i gang og på rejsen ind i det ukendte vil du støde på levn fra en fjern fortid: vores egen nutid. Men fat mod! For som titlen antyder, betyder klimaændringer måske nok, at enden er nær for menneskeheden – men det er jo ikke nødvendigvis verdens ende...

INFO:
Event: Wake up call med SUPERFLEX
Kategori: Omvisning
Dato/tid: Torsdag 23 maj kl. 9
Kunstner: SUPERFLEX
Sted: Cisternerne
Adresse: Søndermarken, Frederiksberg
Entré: 80 kr.

BABYLON MARIE KIRKEGAARD GALLERY

Fire kunstnere fra fire forskellige byer sætter på fire forskellige måder fokus på verdens metropoler og byrummets paradoksale relationer. Problematikker som bæredygtighed, vandmangel, luftforurening, indvandring, kulturelle forskelle og arrogance tages under (k)ærlig behandling i *Babylon* med værker af Shinya Ishida, John Knuth, Mette Vangsgaard og Anna Bak.

INFO:
Event: Babylon
Kategori: Fernisering på udstillingen *Babylon*
Dato/tid: Fredag 24 maj kl. 16-19
Kunstner: Shinya Ishida, John Knuth, Mette Vangsgaard og Anna Bak
Sted: Marie Kirkegaard Gallery
Adresse: Holbergsgade 17C, København K
Entré: Gratis

HANNAH TOTICKI ANBERT: TOOLS ASTRID NOACKS ATELIER

Vores evindelige stræben efter vækst smadrer vores klode og giver os angst, stress og depression. Men måske kunsten kan hjælpe os med at stå imod væksttænkningens ødelæggende effekt? Med sin talk og udstillingen *Tools* giver den politiske kunstner Hannah Toticki Anbert i hvert fald sine bud på, hvordan vi med analoge redskaber kan manøvrere i og leve med den grænseløse kultur.

INFO:
Event: Tools
Kategori: Artist talk
Dato/tid: Lørdag 25 maj kl. 14
Kunstner: Hannah Toticki Anbert
Sted: Astrid Noacks Atelier
Adresse: Rådmandsgade 34, København N
Entré: Gratis

Interview: Donna Huanca

Huden er lærredet

Den boliviansk-amerikanske kunstner Donna Huancas udstilling *LENGUA LLORONA* bliver levende, når nøgne, bemalede performere indtager Copenhagen Contemporary under åbningsarrangementet til Art Week.

Vi har mødt hende til en samtale om vores kroppe.

Af Mette Garfield

Donna Huanca, *LENGUA LLORONA*, 2019. Udstillingsview Copenhagen Contemporary. Foto: Elsa Kostic

Foto: Anders Sune Berg

Som eksotiske akvariefisk bevæger levende performere sig rundt i totalinstallationen *LENGUA LLORONA* på Copenhagen Contemporary. Performerne er malet med blå, hvide og orange farver på deres kroppe og går meditativt rundt mellem malerier og skulpturer i bunker af kridhvidt sand.

Udstillingsrummet i Copenhagen Contemporary er nemlig meget mere og andet end Huancas store malerier og skulpturer. Det bliver levende, når otte performere indtager rummet, ledsaget af et ambient soundtrack med hviskende stemmer, susen og klaverklimten, imens en særlig duft af et helligt sydamerikansk træ kan mærkes i næsen. Der kommunikerer til alle sanser.

Performancekunst i medvind

Performancekunsten er i de senere år gået fra at være en smal genre, til at indtage en langt mere markant position på den internationale kunstscene. Store manifestationer på de største kunstmuseer og performances under åbninger af udstillinger er langt fra noget særsyn.

Siden genrens pionerår i 1960-70'erne har det oftest været kunstneren selv, der har optrådt som performer, men efterhånden oplever vi nu stadigt flere kunstnere, som benytter andre performere til at aktivere deres værker. Det er

også tilfældet med Donna Huanca. Jeg har mødt Donna Huanca, der for første gang viser en soloudstilling i Skandinavien, for at have en dialog om den sensuelle udstilling. Først spørger jeg hende om, hvorfor udstillingen hedder *LENGUA LLORONA*.

"Titlen, som er spansk, betyder grædende tunge. Det er en ord-collage. 'Lengua' betyder tunge og 'Llorona' er en feminin gråd. Titlen er et tvetydigt værk i sig selv, som alle mine værktitler er det."

Modellerne tilføjer en farve

Donna Huanca begyndte først at male på kroppe af nød, fordi hun ikke havde pladsen til at arbejde med store lærreder.

"Min arbejdsproces begynder med den relation, jeg har til modellerne, og som gør det muligt at transformere dem. Vi har opbygget en tillid gennem årene. Nogle af dem har jeg samarbejdet med i fem år."

Hun har i *LENGUA LLORONA* malet med organiske farver lavet af krydderier, ler og lignende, som hun mener, har healende kræfter. Donna Huanca er tydeligt interesseret i at stille spørgsmål ved opfattelsen af vores kroppe. Hele hendes arbejdsproces udspringer af bemalingen af åndende hud, som et lærred.

"Alle modellerne er live-malerier; ud fra dem er de statiske malerier og skulpturer så blevet udformet".

Malerierne og skulpturerne, som er holdt i samme fluorescerende farvepalet som performerne, er altså ikke det primære i udstillingen. Det er performerne eller "modellerne", som Huanca hellere vil kalde dem.

"Fordi de statiske malerier er så dramatiske, behøver modellerne ikke at være det. Dermed bliver publikum opfordret til at se dem som levende malerier – og ikke som teater. Modellerne tilføjer endnu et lag. De er som et ekko af, hvad der sker i baggrunden. Modellerne tilsætter endnu en farve, som ikke ses i malerierne".

Performance er et wildcard

Huancas arbejdsmetode er en form for selvgenererende cyklisk proces. Den ene udstillings malerier og skulpturer bliver nemlig udgangspunkt for den næste udstilling. Men udstillingen *LENGUA LLORONA* er samtidig lavet specielt til Copenhagen Contemporary.

"Hver gang jeg laver en udstilling, tager jeg udgangspunkt i stedet. Vi har sat lyset særligt her. Belysningen er kold og blå, næsten som i et videnskabeligt laboratorium.

Når man går ind i installationen, bliver man mødt af et klart, køligt lys, der bliver reflekteret tilbage til dig i kraft af det hvide sand, så man med malerierne, skulpturerne, sound-designet og duften får følelsen af at træde ind i et helt nyt landskab”.

Og når modellerne i udstillingsperioden i alt otte performances træder ind, bliver landskabet vakt til live.

”Modellernes performances er et wildcard for mig. Jeg ved ikke, hvordan det kommer til at virke. Jeg har en ide om, at der mangler en farve eller en gestus. Det tilføjer modellerne så. De tilføjer utrolig meget. Under de forskellige performances ser jeg også det hele med nye øjne. Modellerne hjælper mig med at se værket”.

Huanca giver på den måde plads til, at modellerne kan blæse liv i og deltage i værket, og hun går dermed imod en traditionel opfattelse af solokunstneren, der arbejder alene og fortvivlet med sit lærred.

”Jeg mister kontrollen over værket og bliver nødt til at give slip. Modellerne sætter i deres performances også spor af maling fra deres kroppe på væggen i udstillingsrummet. Publikum får lov til at være i rummet, men rummet er modellernes”.

Performancekunstens potentialer

Men kan performancekunsten, hvor performere med deres kroppe går i interaktion med publikum, give særlig mulighed for at give slip og miste kontrol?

”Jeg vil helst ikke kategorisere mig selv og min kunst. Med performancekunst kommer jeg til at tænke på teaterforestillinger, der har en begyndelse og en slutning. Live-performances er bare en del af mine værker. Modellerne performer ikke for et publikum. De har deres egne oplevelser. Det møder publikum så”.

Den kropsligt funderede performancekunst blev i 1960-70'erne en vej, flere kvindelige kunstnere tog, som et opgør med kapitalismens forbrug og patriarkatets tingsliggørelse af kvinden. Mon Huanca også ser sine værker som feministiske?

”Jeg vil ikke arbejde med traditionelle binære opfattelser af køn. Jeg vil gerne favne mere komplekse opfattelser af køn, men jeg er draget af femmes personer (personer, der identificerer sig som kvinder, men ikke nødvendigvis er født som biologiske kvinder, red). Mine værker handler ikke om køn men mere universelt om menneskelighed. Men fordi jeg er en kvinde, kan man selvfølgelig godt spore en feminisme i mine værker.

Men det handler mere om kroppen, og om hvordan vi alle er fanget i vores kroppe”.

Og om hvordan kroppe er relateret til hinanden og til vores omgivelser, til naturen?

”Ja, naturens cyklusser har været meget interessante at se på. Jeg vil som sagt gerne lave kunstværker, som er universelle, og som alle kan forstå. Der er et ekko af, at naturen – inklusive din krop – ikke kan kontrolleres i LENGUA LLORONA. Farverne er derfor også inspireret af naturen, eksempelvis farverne under vandet, men også af noget kunstigt, fremmed og videnskabeligt. For naturen har også en mørk side”, forklarer Huanca og afslutter:

”Jeg har været interesseret i at arbejde med farver, man kan opfatte som kunstige, men som faktisk allerede eksisterer i naturen, og i hvordan vi bliver mere og mere fremmedgjorte for hinanden. Mange unge kunstnere arbejder med opfattelsen af, at vi bliver mere og mere fremmedgjorte for naturen. Jeg vil så gerne vise naturen og det, der er tilbage af den. Pege på vores kroppe”.

”Jeg mister kontrollen over værket og bliver nødt til at give slip. Modellerne sætter i deres performances også spor af maling fra deres kroppe på væggen i udstillingsrummet. Publikum får lov til at være i rummet, men rummet er modellernes”.

Guides – Performance & krop

Er du klar på fysiske kunståbenbaringer? Så er der her tre gode bud på udstillinger og performances, der sætter krop i fokus og sind i kog.

DONNA HUANCA: LENGUA LLORONA COPENHAGEN CONTEMPORARY

Under Art Weeks åbningsfest kan du opleve Donna Huancas performative og levende malerier, der sætter spørgsmålstejn ved menneskets fysiske forbundethed med omverdenen. Totalinstallationen er et organisk miljø af små øer, hvor monumentale oliemalerier, bemalede totemlignende skulpturer, dynger af kridhvidt sand og levende kropsmalede modeller skaber et sammenhængende landskab. Udstillingen aktiverer alle sanser og udfordrer vor tids dominerende køns- og kropspolitikker – med huden som lærred og med masser af pangfarvet kropsmaling.

INFO:
Event: Grand Opening Party
Kategori: Performance: LENGUA LLORONA
Dato/tid: Torsdag 23 maj kl. 18-21
Kunstner: Donna Huanca
Sted: Copenhagen Contemporary
Adresse: Refshalevej 173A, København K
Entré: Gratis

NANNA LYSHOLT HANSEN: PERFORMATIV BUSTUR BUS 9A

Hop på 9A og få en bustur ud over det sædvanlige. Mens bussen ruller fra stop til stop, fyrer performancekunstner Nanna Lysholt Hansen op for en særlig performativ oplevelse med fokus på den universelle trang til at forstå kroppens forhold til de rumlige omgivelser, vi konstant bevæger os i. Bussen stopper blandt andet ved Glyptoteket og Copenhagen Contemporary, der netop nu viser to udstillinger med fokus på kroppen: *Perfect Poses?* Glyptoteket og Donna Huancas *LENGUA LLORONA* på Copenhagen Contemporary.

INFO:
Event: Sen_sing_inannainanna
Kategori: Performance
Dato/tid: Lørdag 25 maj kl. 11-14 og 15-18
Kunstner: Nanna Lysholt Hansen
Sted: Starter og ender på Refshaleøen
Adresse: Stoppesteder ved Copenhagen Contemporary og Glyptoteket
Entré: Kræver busbillet/rejsekort

ART BAR: HESSELHOLDT & MEJLVANG THORVALDSSENS MUSEUM

Thorvaldsens skulpturelle arbejde angribes fra nye vinkler i udstillingen *THIS MOMENT is the BEGINNING* og performance af Hesselholdt & Mejlvang, der kan opleves på torsdagens Art Bar på Thorvaldsens Museum. Frihed, lighed og det flerkulturelle er nogle af temaerne i totalinstallationen, der reaktualiserer Thorvaldsen og giver stof til eftertanke. Inden performance kan man tage med på en omvisning i særudstillingen og høre om kunstnerens tanker bag deres værk.

INFO:
Event: Art Bar: Hesselholdt & Mejlvang
Kategori: Performance
Dato/tid: Lørdag 25 maj kl. 17-19
Kunstner: Hesselholdt & Mejlvang
Sted: Thorvaldsens Museum
Adresse: Bertel Thorvaldsens Plads 2, København K
Entré: Entré til udstillingsstedet

ØKSNEHALLEN 22.06–31.07

GRAFFITI

KØBENHAVN 1984–2019

En fotoudstilling om bybilledet fortalt af dem som var og er en del af miljøet

 /OEKSNEHALLEN

DGI BYEN
MØDER • KONFERENCER • EVENTS

Fokus: Art Week 2019

Er online-kunsthandlen en trussel mod de fysiske gallerier?

Den digitale kunsthandel er i stadig vækst, selvom kurven fladede en anelse ud i 2018. De københavnske galleriejerere er dog ikke helt enige om, hvorvidt internethandlen med kunst er en velsignelse eller en forbandelse. Men næsten alle bruger det ekstra vindue, som internettet tilbyder. Galleriet som fysisk rum er i dag kun én af de visningsmuligheder, de opererer med.

Af Lisbeth Bonde

Foto: Stine Heger

Galleristen Susanne Ottesen, der har drevet galleri i mange årtier, er ikke tilhænger af online-salg af kunst.

“Det er en kendsgerning, at de store auktionshuse presser de store gallerier, når vi taler om det internationale kunstmarked.”

– Bo Bjerggaard

Kunst skal ses i virkeligheden, ligesom film skal ses i biografen! Oplevelsen af kunst har altid været baseret på et fysisk møde, men siden internetrevolutionen og den dermed forbundne eksplosive vækst i den globale nethandel, købes og sælges stadig mere kunst over nettet. Er det en trussel mod de fysiske gallerier? Eller er det bare en ekstra muskel, der styrker gallerierne og genererer mere kunstinteresse og øget salg? Og hvordan med auktionshusene, der også langer mere og mere kunst "over disken" via nettet?

Vi er i forbindelse med Art Week Copenhagen dykket ned i problematikken og har spurgt en række toneangivende københavnske gallerister om de fordele og ulemper, de ser i den stigende internetbaserede kunsthandel.

Ifølge kunstsitet Hiscox' årsrapport steg online-kunstsalg med 8% i 2018 til 4,64 mia. dollar mod en stigning på 17% i 2017, hvor der blev omsat for 4,2 mia. dollar. De nye tal indikerer en lidt langsommere stigning. Mange læser tallene som et symptom på, at den eksplosive vækst i internethandlen ikke kan fortsætte med samme hastighed som hidtil.

Men omvendt siger man i branchen, at hvis man tror, internetkunsthandlen er ved at nå sin solnedgang, så har man ikke læst skriften på væggen: Den har endnu ikke haft sine morgener, og den er stadig kun lige ved at vågne op.

Mange platforme

Der er mange platforme, som handler med kunst på nettet: Arttrade-online.com, Larry's List, Artnet.com, Widewalls.ch, Privateartinvestor.com, Artspace.com og mange flere – foruden en lang række auktionshuse, som handler med kunst over nettet. Derudover er det amerikanske Artsy.net og det danske Artland.com stærke spillere.

Det er i overvejende grad de to sidste digitale platforme, som de københavnske gallerier

benytter, foruden Instagram, som generelt fremhæves som et godt, brugerstyret kunstformidlings-site. Artsy, der arbejder tæt sammen med det russisk ejede auktionshus Phillips, er skabt af amerikaneren Carter Cleveland og blev officielt lanceret på Baselmessen i 2011. Gallerierne kan abonnere på Artsy, der bl.a. har specialiseret sig i at publicere online-kataloger til messerne, og som pga. et kæmpe kundekartotek kan sætte kunstsamlerne i forbindelse med gallerierne. Så er der det danske Artland. Vi har talt med grundlæggeren Mattis Curth, der er uddannet inden for it-branchen. Han etablerede den digitale platform sammen med sin bror, fodboldspilleren Jeppe Curth, i sin studietid, da de to brødre opdagede kunstens "magiske muligheder", som han siger.

I begyndelsen havde han svært ved at navigere og finde information om den kunst, som optog ham, når han surfede på nettet. Det måtte der gøres noget ved. Det er to et halvt år siden, at Artland startede. I dag har platformen 20 ansatte, heraf 13 fuldtidsansatte, og 140 gallerier, som abonnerer på Artland.

Den digitale markedsplads

"Artland linker samlerne, der kan uploade deres værker og dele deres passion med andre samlere. Men en anden vigtig opgave er at repræsentere gallerierne online og hjælpe samlerne med at finde ny, spændende kunst. Artland tilbyder gallerierne en ekstra platform, og især gallerier, der ikke selv har en stærk internetprofil, kan hente hjælp hos os", fortæller Mattis Curth, som konstaterer, at sitets 3D-optagelser er et hit blandt gallerierne. På den måde kan kunderne opleve endnu mere på nettet, og det er Artlands erfaring, at jo mere man oplever online, des større bliver interessen.

Priserne begynder i den lave ende og ender i millionklassen. Men Artland har intet at gøre med salget. Det er et online medie, som udelukkende linker folk med interesse for

kunst med folk, der har kunstværker til salg.

Mattis Curth peger dog på, at det er en branche med masser af udfordringer: "Kunst adskiller sig fra andre varer, der handles over nettet. Kunderne vil gerne have sikkerhed for deres køb, og man skal arbejde med tålmodighed. Men den nye generation er langt mere trykke ved at købe kunst online end den ældre".

En bevægelse væk fra galleriets fysiske rum

Marie Kirkegaard har drevet galleri siden 2013 og har samarbejdet med Artland lige fra grundlæggelsen af sitet. Det er hun godt tilfreds med som et supplement til den normale kunsthandel. Hun undrer sig dog lidt over, at køberne erhverver kunst uden at have set den i virkeligheden.

"Men online-kunsthannelsportalerne er med til at udvide horisonten fra det lokale til det globale marked", siger Marie Kirkegaard, der skønner, at kunsthandlen på sigt vil gå i den retning. "Det danske Artland har mailkorrespondance med os, så her ved man trods alt lidt om køberne", tilføjer hun.

Hun har også samarbejdet med Artspace, der tager 20 % af salgsprisen i kommission. Ordren tikker direkte ind hos galleriet, uden at der er nogen form for kommunikation. Når ordren er afgivet, kommer der en dag en FedEx bil og henter værkerne. Transaktionen svarer nøjagtigt til, hvis man køber løbesko eller tasker over nettet. Hverken kunstnerne eller galleriet aner, hvor værkerne havner.

"Online-kunsthandlen betyder, at der sker en bevægelse væk fra galleriets fysiske rum, og det har indflydelse på mit arbejde som gallerist. 'Galleribesøgene' foretages i stigende grad hjemmefra. Det er her, man ser udstillinger og browser sin kunst. Køberne kan vælge et værk ud af en halv million, skabt af næsten ligeså mange forskellige kunstnere. Man trykker på en tast, og vupti har man købt det. Det sker ofte uden skelen til

Brødrene Mattis og Jeppe Curth har sammen stiftet online-portalen Artland.

Foto Mikkel Hjort.

“Kunst adskiller sig fra andre varer, der handles over nettet. Kunderne vil gerne have sikkerhed for deres køb, og man skal arbejde med tålmodighed. Men den nye generation er langt mere trygge ved at købe kunst online end den ældre.”

– Mattis Curth

galleriets eller kunstnerens profil, produktion, oprindelse, nationalitet etc. Det er en udfordring, som i fremtiden nok vil at ændre den traditionelle opfattelse af galleriernes betydning”, siger Marie Kirkegaard.

En uudværlig del

Nicolai Wallner er en international pioner inden for formidling af samtidskunst. Selvom han understreger, at galleriets udgangspunkt altid vil være galleriudstillingerne konstaterer også han, at tilstedeværelse online er en uudværlig del af det at drive galleri i dag: ”Kunstsamlere, museumsfolk, presse og andre interesserede bliver mere og mere åbne over for at opleve kunst og researche på online-platforme”, siger Wallner. “Hvilket er en meget stor fordel, når man holder til i vores region og ikke i de centre, som har et større antal besøgende som for eksempel Berlin, London og New York. Derfor vil jeg mene, at denne udvikling er noget, som vi kan glæde os over. Vi arbejder meget målrettet med vores tilstedeværelse på eksempelvis Artsy, Facebook, Instagram og ikke mindst vores egen hjemmeside”.

Megen kunst er umulig at vise på nettet Det er kun få gallerier, der melder helt fra over for online-kunsthandel. Et af dem er Galleri Susanne Ottesen, der mener, at man ikke yder kunsten retfærdighed på en skærm, da det er langt fra al kunst, der egner sig til at blive solgt over nettet. Nogle værker skal opleves live:

”De fordrer et fysisk møde, hvor publikum og de potentielle købere skal stå over for værkerne for at opleve de mange nuancer i materialet, dimensionerne, farverne m.v., som ikke kan gengives på et fotografi, ligegyldigt hvor høj opløsningen er”, siger Susanne Ottesen. ”Visse kunstneriske medier er selvfølgelig egnet til at blive formidlet digitalt, som for eksempel netkunsten, der jo i sigens natur er produceret direkte til og ved hjælp af netmediet, og det gælder også fotografi, video og grafik. Tredimensionel

kunst og en del maleri er derimod ofte umuligt at introducere via nettet, hvor man ingen chance har for at fornemme værkernes fysiske sider”. Susanne Ottesen vil altid forsøge at få potentielle købere til at møde op i galleriet i Gothersgade. Hun tror på den fysiske oplevelse af værkerne, og at det også kan være fint, hvis det møde sker sammen med andre mennesker med den samme interesse.

For meget fokus på pengene

Bo Bjerggaard er en anden gallerist, der følger kritisk og vågent med i udviklingen inden for den digitale kunsthandel. Han fortæller, at Galleri Bo Bjerggaard samarbejder med flere online-salgsportaler for kunst.

”Handlen med kunst over nettet er stærkt stigende, hvilket ikke kun skyldes netportalernes udvikling. Det er en generel tendens, som finder sted over hele verden, hvor internethandlen er stigende. Der er mange fordele ved at handle online, men også store ulemper. Når det drejer sig om kunstværker, så burde deres iboende kvaliteter være vigtigere end investeringen - der er for meget fokus på det pekuniære i internethandlen med kunst. Det er en uheldig glidebane”, siger Bo Bjerggaard.

Auktionshusene er en trussel

Bo Bjerggaard har tænkt videre over onlinehandlens økonomiske fødekæde og dens påvirkning af kunstsælget generelt. Der er en fare for, at den datafangst, som de netbaserede kunsthandselsportaler har opnået, i fremtiden vil blive brugt som grundlag for internetauktionerne, mener han:

”Stille og roligt bliver online-kunsthandlen transformeret til en kampagne for auktionshusene, der kun har ét eneste mål: At kapitalisere på kunsten ved at få køber og sælger til at mødes uden ansvar og uden relation til den enkelte kunstner eller dennes gallerist. Der er mange, der ikke forstår

relationen mellem en gallerist og en kunstner, men det bør være klart, at hvis man ønsker at danne sig et overblik over de værker, der er til rådighed, og som kommer direkte fra kunstnerens atelier uden fordyrende mellemlid, så må man henvende sig til kunstnerens gallerist. Når en kunde køber et værk i et galleri, køber vedkommende det jo af kunstneren, og der er derfor tale om et primærmarked. Mens auktionshusene og kunsthandlerne udelukkende er deltagende i det sekundære marked”, konstaterer Bo Bjerggaard.

”Det er en kendsgerning, at de store auktionshuse presser de store gallerier, når vi taler om det internationale kunstmarked”, mener Bjerggaard videre. “Hvilket igen betyder, at de store gallerier går efter de mest succesfulde kunstnere i de mellemstore gallerier. Det betyder naturligvis, at de bliver presset. Det er nok dem, der kommer mest i klemme”, vurderer Bo Bjerggaard.

”Lige nu tales der meget om, at de persondataregler, som bankerne er underlagt, også skal gælde kunstverdenen”, fortsætter Bo Bjerggaard. “De direkte konsekvenser kendes ikke, men processen med at kontrollere kundens identitet og opbevare dokumentation herfor vil i sig selv være omstændelig og temmelig kostbar. Spørgsmålet er, om det på sigt vil få de seriøse kunstsamlere til at vende tilbage til den analoge kunsthandel, hvor man ser værket i virkeligheden, inden man erhverver det”?

På trods af forskelle i holdninger, er der altså stort set enighed i den københavnske galleribranche om, at den øgede digitale eksponering er en udvikling, man kan ikke kan lukke øjnene for.

Men lige så bred er enigheden om, at kunstoplevelsen på internettet ikke kan stå alene. For kunst skal – også – ses i virkeligheden.

Galleriet i den digitale tidsalder

Panel-diskussion 23 maj kl. 10-11.30

Spisestedet Hverdagen

Onkel Dannys Plads 9, 1700 København V

Som opvarmning til Gallery Day&Night præsenterer Art Week i samarbejde med Artland en paneldiskussion, der tager udgangspunkt i den danske galleriscenes fremtid på de digitale og sociale medieplatforme.

Med i panelet sidder Gallerist Bo Bjerggaard, kunstner Carl Krull, Artland m. fl. Moderator er Torben Sangild

Interview: Posh Isolation

En skøn blanding af kunst, musik og spa-bad

Med en helt igennem tværæstetisk tilgang er Posh Isolation meget mere end et traditionelt pladeselskab. Nu fejrer den kunstnerdrevne platform ti års jubilæum med en totalinstallation på Overgaden, der forvandles til såvel wellnesscenter som museumsbutik.

Af Christian Salling

Foto: Nicolaj Møller

Loke Rahbek og Christian Stadsgaard, som står bag Posh Isolation.

Foto: Mikkel Ulriksen

Det er ikke helt let at sætte et prædikat på kuraterings- og publiceringsprojektet Posh Isolation. Projektet blev startet i 2009 af Loke Rahbek og Christian Stadsgaard, og selv beskriver de sig som både et plademærke, et kollektiv og en visuel identitet. Med et katalog på over 200 fysiske udgivelser, samt kuratering, performances, festivaler og showcases over hele verden fokuserer det København-baserede selskab på dokumentation og distribution af især ny elektronisk musik fra Danmark og Skandinavien.

I anledning af projektets ti års jubilæum har Posh Isolation i samarbejde med Overgaden skabt totalinstallationen *Port Out, Starboard Home*, der kan opleves under Art Week. Udstillingen danner samtidig ramme om et tredages program af koncerter, performances og happenings. Vi har sat Posh Isolation i stævne til en samtale om tankerne bag Posh Isolation og udstillingen på Overgaden.

Publicering i et udvidet felt

I takt med at kunsten har fået et mere tværæstetisk fokus, hvor genrer og værk kategorier blandes, udfordres de traditionelle institutioner også. Posh Isolation startede – og er måske primært kendt – som et pladeselskab, men har sidenhen udbredt aktiviteterne til blandt andet at omfatte gallerivirksomhed, forlag og sociale møder. "Kuratorisk praksis – om den så manifes-

terer sig i rumlige udstillinger eller som forlagsvirksomhed – har mange fællesnævner. Så mange at det er svært at sige, hvor den ene stopper og den anden starter. Posh Isolation har fra starten været en kunstnerdrevet platform, hvorfra kunst, musik og design bliver formidlet af kunstnere, både i rum og i lyd, tekst og sågar tøj", fortæller Loke Rahbek. "Det virker som den mest moderne måde at gå til opgaven. I dag har kunstnere alle muligheder for selv at klare formidling, distribution osv.. Den magt, som det klassiske galleri, forlag eller pladeselskab har haft, er udfordret, og det ser vi som en god ting."

Kapitalisme og wellness

Udstillingen *Port Out, Starboard Home* på Overgaden viser Posh Isolation, som det ser ud i dag og præsenterer en lang række af de kunstnere, som er tilknyttet projektet. Totalinstallationen består af to centrale elementer: Det ene af Overgadens rum er omdannet til et spa-retreat med referencer til wellness- og mindfulness-kulturen. Det andet rum er en slags museumsbutik, der tematiserer den kommercielle side af kulturbranchen. I denne butik finder man alle dele af udstillingen reproduceret som varer, der er til salg.

"Udstillingen er i første omgang en æstetisk oplevelse", forklarer Christian Stadsgaard. "Men da en del af udstillingen tager

udgangspunkt i, at vi tidligere havde en fysisk butik, forholder den sig også til forbrug og forbrugskultur. Forbrug kan være meningsgivende og fornuftigt, men vi står samtidig overfor nogle udfordringer i den måde, som samfundet er organiseret på, set i relation til menneskehedens fremtidige færden på jorden."

Idealisme og markeds kræfter

Det paradoksale forhold mellem vores idealisme og en markedsstyret konsumentadfærd er et tilbagevendende tema i udstillingen. Et paradoks, der ikke kun gælder forbrugerne, men også kunsten selv, påpeger Loke Rahbek: "Kunst kan være fantastisk, berøre det uudsigelige, være berigende og bevægende på alle mulige måder, samtidig med at det også er en eksklusiv vare. Nogle gange – ikke altid – er det et underligt paradoks: at arbejde indenfor et æstetisk og medmenneskeligt felt samtidig med, at vi er del af en markedsøkonomisk realitet."

Kunstens ambivalente forhold til institutioner og marked trækker tråde tilbage til den historiske avantgardebevægelse i begyndelsen af det 20. århundrede. Her skulle kunsten også revolutionere samfundet, men endte i stedet med at blive en del af etableringsmentalitet. Så kan kunst overhovedet gøre en reel politisk forskel i verden?

Kunstens evne til alene at skabe forandring er måske tvivlsom, erkender Stadsgaard: "Men det er vigtigt at tematisere det gennem kunsten, da det forhåbentlig resonnerer i andre systemer, hvor folk rent faktisk har magt til at ændre på ting."

Som Stadsgaard påpeger er det derfor heller ikke udstillingens formål at komme med færdige løsninger, men snarere blot at være et billede på eller en slags diagnosticering af en samtid.

Den paradoksale forbruger

"Gennem de sidste par år har vi set en ny form for wokeness (adfærdsbevidsthed,

red). Ting, som tidligere kun var emner på den politiske venstrefløj, spiller i dag en rolle for den almindelige borger. Fokus på mindre og mere ansvarligt forbrug, og en mere ansvarlig færden i verden generelt", fortæller Stadsgaard. "Men vi ser også, hvordan samme wokeness bliver til nye varekategorier og får sin egen økonomi, der igen bliver fortalt gennem multinationale kanaler, der lever af at sælge information om nye forbrugertrends".

Det er netop dette paradoksale eksistensvilkår i samtiden, som *Port Out, Starboard Home* forsøger at tematisere i det, Posh

Isolation selv kalder "et både kærligt og kritisk portræt af en samtidsforbruger, der både står overfor helt uoverskuelige naturkatastrofer, storpolitiske magtkampe, stress fra arbejdspress, selvrealisering og skønhedsideal, men som til stadighed danner mening gennem forbrug og fællesskaber."

Stadsgaard og Rahbek erkender, at dette paradoks måske kan forekomme hyklerisk: "Nu er det ikke fordi vi selv bor i et skur i Montana uden el og vand og kun læser Adorno: Vi er selv en del af den moderne måde at leve på. Det er et liv med ikke så få paradokser, både på godt og ondt."

Foto: Kristian Emdal

Guides – Art grooves

Er du helt vild med de særlige øjeblikke, hvor kunsten og musikken spiller sammen og går op i en højere enhed? Her er tre bud på oplevelser, hvor billede og lyd mødes og skaber sød musik under Art Week.

GRAND OPENING PARTY: DJ-SET AF KASPER MAROTT COPENHAGEN CONTEMPORARY

Oplev stjerne-d'jen Kasper Marott til Art Weeks åbningsfest, når han tager over bag pulsten, skruer op for festen og hiver alt det bedste frem fra sit ekstensive party-katalog, der gemmer på alt fra obskur techno over festlig disco til lækker, solbeskinnede house.

INFO:
Event: Kasper Marott
Kategori: DJ-set
Dato/tid: Torsdag 23 maj kl. 22-24
Kunstner: Kasper Marott
Sted: Copenhagen Contemporary
Adresse: Refshalevej 173A, København K
Entré: Gratis

KAPOW COLLECTIVE: AKTIVISTISK DJ-SET DEN FRIE USTILLINGSBYGNING

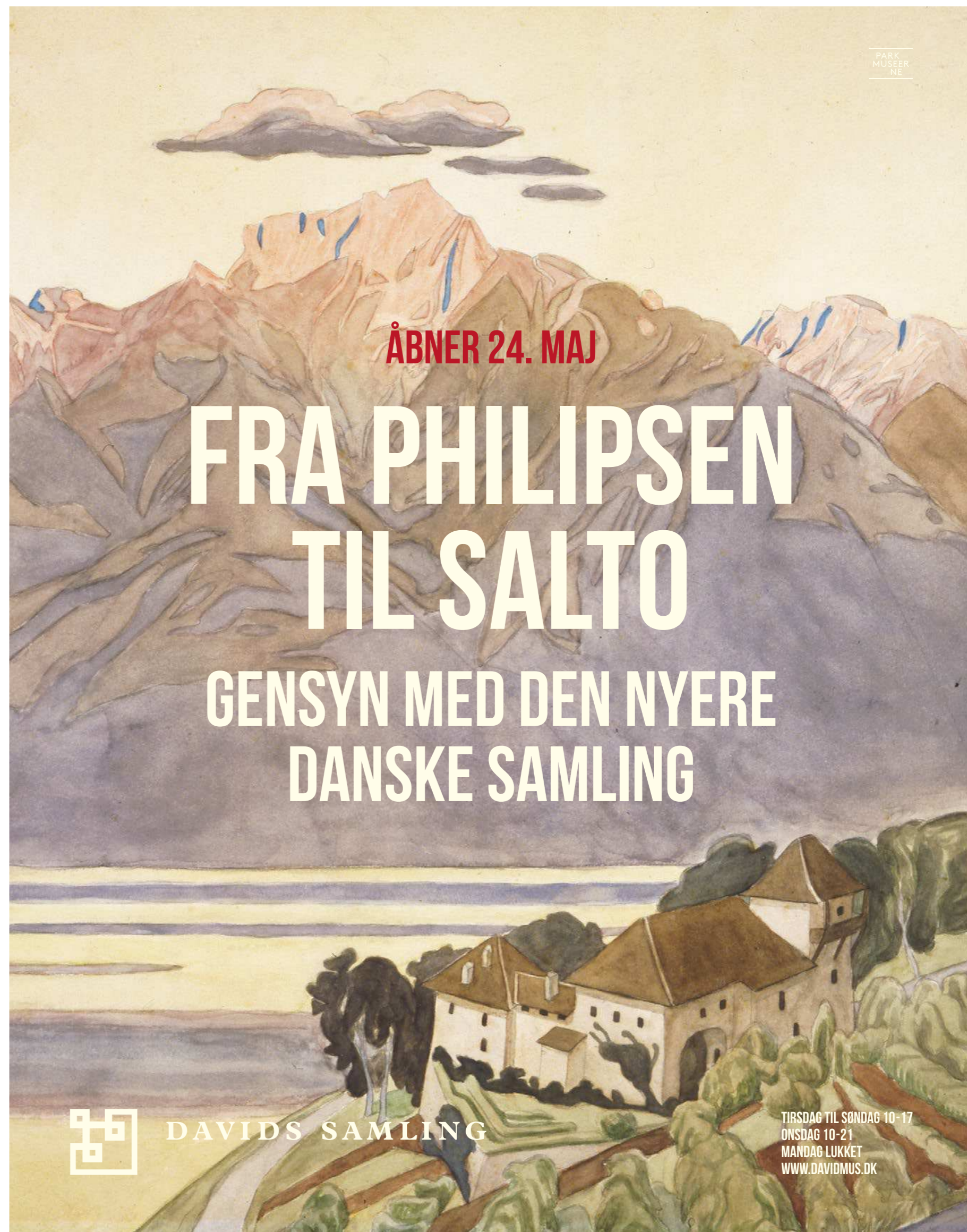
Den feministiske og aktivistiske gruppe KaPow Collective skaber musik og politiske debatter i kampen for at nedbryde kønsnormativitet og status quo. I en kollektiv og kreativ udviklingsproces arbejder de med fokus på inkluderende og trygge rum, der udsiger sig undertrykkende strukturer. Oplev deres revolution i aktion, når kollektivet fyrer op for en fest bag dj-pulsten med et hardcore sammensurium af musik, kunst og aktivisme på Den Frie. DJ-settet finder sted efter åbningen på Tabita Rezairens nye værk *Mamelles Ancestrales*

INFO:
Event: Art Bar: KaPow Collective
Kategori: Performance DJ-set
Dato/tid: Fredag 24 maj kl. 20-23
Kunstner: Kapow Collective
Sted: Den Frie Udstillingsbygning
Adresse: Oslo Plads 1, København Ø
Entré: Gratis

ART BAR: PERFORMANCE & KONCERT THORVALDSENS MUSEUM & NIKOLAJ KUNSTHAL

Thorvaldsens Museum slår dørene op for første del af lørdagens Art Bar med særvisning og performance af Hesselholt & Mejlvang. Når mørket falder på rykker festen videre til Nikolaj Kunsthall, hvor Trentemøller og Henrik Vibskov indtager scenen til en konceptkoncert i Andreas Emenius' udstilling *When the Unknown becomes Familiar*.

INFO:
Event: Art bar: Thorvaldsens Museum & Nikolaj kunsthall
Kategori: Performance & koncert
Dato/tid: Lørdag 25 maj 17-24
Kunstner: Hesselholt & Mejlvang, Trentemøller & Henrik Vibskov
Sted: Starter på Thorvaldsens Museum og fortsætter på Nikolaj Kunsthall.
Adresse: Thorvaldsens Museum, Bertel Thorvaldsens Plads 2, 1213 København K
Nikolaj Kunsthall, Nikolaj Plads 10, 1067 København K
Entré: Thorvaldsens Museum: Alm. entrépris. Kan købes i døren.
Nikolaj Kunsthall: Gratis. Tilmelding sker gennem Billetto.

ÅBNER 24. MAJ

FRA PHILIPSEN TIL SALTO

GENSYN MED DEN NYERE DANSKE SAMLING

DAVIDS SAMLING

TIRSDAG TIL SØNDAG 10-17
ONSDAG 10-21
MANDAG LUKKET
WWW.DAVIDMUS.DK